

Konstitutionsutskottets yttrande

1983/84:1 y

över motioner om riksdagens revisorers granskningsbefogenheter

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över *dels* motion 1982/83:359 av John Andersson (vpk) om riksdagens revisorers förslag i anslutning till granskning av domänverket (Förs. 1982/83:12, behandlat i NU 1982/83:49).

dels motion 1982/83:2170 av Margaretha af Ugglas (m) och Arne Andersson (m) i Ljung om granskningen av statsverksamhet som bedrivs i bolagsform.

I båda motionerna understryks vikten av att riksdagens revisorer snarast ges ökade befogenheter att granska sådan statlig verksamhet som bedrivs i aktiebolags- eller stiftelseform. Revisorerna har i yttrande till finansutskottet över motionerna gett uttryck för samma uppfattning och föreslår i detta syfte en ändring i lagen (RFS 1975:9) med instruktion för riksdagens revisorer.

Utskottet vill från de synpunkter utskottet i första hand har att företräda framhålla att regeringsformens bestämmelse om riksdagens revisorer (12 kap. 7 §) inte hindrar att revisorerna tilläggs rätt att granska också sådan statlig verksamhet som bedrivs i bolagsform.

Enligt utskottets mening kan tungt vägande skäl anföras för att tillägga revisorerna en sådan granskningsrätt. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att utskottet vid sin granskning av statsrådets ämbetsutövning och regeringsärendenas handläggning vid flera tillfällen uppmärksammat problem med anknytning till statsmakternas behov av kontroll och insyn i den statliga eller statsunderstödda bolagsverksamheten (se t. ex. KU 1980/81:25 s. 48 och 1982/83:30 s. 26). Utskottet är emellertid medvetet om att de statliga bolagens intresse av att arbeta på samma villkor som andra företag måste beaktas liksom frågor av civilrättslig karaktär.

Regeringen har nyligen tillsatt en parlamentariskt sammansatt kommitté för att utreda frågan om ledningen av de statliga myndigheterna. Kommittén skall enligt sina direktiv (1983:48) bl. a. se över relationerna mellan riksdagen, regeringen, fackdepartementen och myndigheterna samt de bolag och andra juridiska personer som ligger under myndigheterna samt de styrmöjligheter som bör finnas.

Det bör vidare erinras om att i den översyn av JO-ämbetet som den tidigare i år tillsatta JO-utredningen skall företa även ingår att undersöka möjligheterna till samarbete mellan JO och riksdagens revisorer (KU 1982/83:7 s. 9).

Konstitutionsutskottet vill mot bakgrund av det anförda som sin mening

framhålla vikten av att problemen kring den offentliga insynen i den statliga företagsverksamheten får en lösning. Enligt utskottets mening får det förutsättas att frågan blir föremål för ett ingående studium i det utredningsarbete som nu påbörjats. Det bör ankomma på finansutskottet att ta ställning till om det härutöver är påkallat att vidta ytterligare åtgärder med anledning av motionerna.

Stockholm den 12 oktober 1983

På konstitutionsutskottets vägnar

OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Yngve Nyquist (s), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kerstin Nilsson (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Ove Eriksson (m), Ingvar Björk (s), Bengt Kindbom (c) och Gunnar Nilsson i Eslöv (s).